

М. В. Корж,
доктор економічних наук, професор,

О. Ю. Белікова,
доктор економічних наук, доцент,

І. П. Фоміченко,
кандидат економічних наук, доцент,
ORCID 0000-0002-9180-9344,
e-mail: Inna_fomichenko@ukr.net,

С. О. Баркова,
асистент кафедри,
ORCID 0000-0002-7894-2108,
e-mail: sveta-barkova@ukr.net,

ДВНЗ «Донбаська державна машинобудівна академія», м. Краматорськ

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Постановка проблеми. Вітчизняна промисловість впродовж тривалого періоду часу знаходилась у стані трансформації, що зумовило існування негативних явищ, таких як несталі розвиток, зниження рівня конкурентоспроможності вітчизняної продукції, відсутність чіткої стратегії розвитку, яка повинна забезпечувати хід до очікуваного стану будь-якої системи. Впровадження стратегічного управління є необхідною умовою ефективного і стабільного функціонування підприємництва, це передбачає, що розробка стратегічних підходів до розвитку підприємництва функціонально спрямована на забезпечення його динамічного розвитку та, відповідно, розвитку підприємства в довгостроковому періоді. Запорукою подолання несистематичності і стійкості вітчизняної інноваційної практики є визначення цілеспрямованої діяльності з пошуку ідей, прогнозування майбутнього, послідовне відстеження нових можливостей, їх оцінка та реалізація.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми стратегічного управління інноваційним розвитком підприємств досліджувалися багатьма вченими. Так, вони набули широкого висвітлення в працях відомих вітчизняних вчених, таких як: В. Анишина, М. Єрмошенко, С. Ілляшенко, П. Завлін, Н. Краснокутська, З. Шершньова, М. Чумаченко та ін. Серед зарубіжних науковців, слід відзначити таких, як Г. Бірман, В. Мединський, Е. Менсфілд, Б. Твісс, Р. Фатхутдінов, І. Шумпетер та ін. У наукових працях цих вчених розглядається широке коло питань з проблематики стратегії та інновацій. Водночас варто зауважити, що низка методологічних і теоретичних питань щодо особливостей побудови механізму стратегічного управління і зокрема інноваційним розвитком підприємства залишається недостатньо дослідженою.

Метою статті є дослідження методологічних аспектів стратегічного управління діяльністю промислового підприємства та обґрунтування сутності

стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства в сучасних умовах господарювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стратегічне планування визначається як умова ефективного управління та інтерпретується як процес проєкції ймовірного майбутнього, що визначає спрямованість на конструювання комплексної моделі розвитку галузі, яка ґрунтується на забезпеченні сталого розвитку економіки країни в цілому. У свою чергу, результатом стратегічного планування є перспективні цілі та стратегії, що знаходять своє відображення у стратегічних планах і програмах на всіх стадіях управління.

Розвиток стратегічного управління розпочався в 50-х роках минулого сторіччя в американських корпораціях, які знаходилися у кризовому стані через зростання глобалізації, конкуренції та науково-технічного прогресу [1]. Все це спричинило ускладнення управлінських завдань і вимагало пошуку нових ефективних методів управління діяльністю промислових підприємств. Альтернативою діючої на той час концепції управління діяльністю промислових підприємств стала теорія стратегічного управління й планування, що набула свого визначення завдяки американським науковцям Д. Шенделу та К. Хаттену, які у своїй статті «Бізнес-стратегія або стратегічний менеджмент: широкий погляд на нові дисципліни» 1972 року вперше ввели у науковий обіг дефініцію «стратегічне управління» [2], що стало також і додатковим поштовхом для розвитку та становлення такої окремої самостійної дисципліни в науці як «стратегічне управління».

Серед чинників, які сприяли розвитку стратегічного планування у 60-80-х роках минулого сторіччя, Дж. Стайнер у своїй праці «Політика управління та стратегія» визначає такі: зростання розмірів підприємств завдяки підвищенню комплексності та багатопрофільності їх діяльності; розвиток науково-технічного прогресу; використання керівництвом

підприємств зв'язків з іншими організаціями; зростання конкуренції на внутрішніх і зовнішніх ринках унаслідок заповнення ринків; розвиток методології та інструментарію планування діяльності підприємств; поява та наявність необхідної електронно-об-

числювальної техніки і кваліфікованих кадрів; досягнення лідируючих позицій підприємствами, які більше уваги приділяли стратегічному плануванню [3]. На рис. 1 представлено модель стратегічного управління промисловим підприємством.

Рис. 1. Модель стратегічного управління промисловим підприємством
(сформовано авторами на основі джерела [4])

Стратегічне управління інноваційними процесами під впливом змін у світовій економіці набуває складного багатоаспектного характеру, що вимагає застосування нових технологій менеджменту в напрямку забезпечення збільшення його відкритості. В результаті зміни векторів в його здійсненні на першому плані опинилися проблеми пошуку перспективних ідей у зовнішньому середовищі, їх правильної оцінки та ефективної реалізації за допомогою стратегічної інтеграції всіх учасників інноваційної діяльності. В умовах швидких змін зовнішнього середовища, відсутність дієвих заходів державної підтримки негативно позначається на інноваційній діяльності вітчизняних промислових підприємств [5]. До найбільш вагомих для сучасних підприємств проблем, що гальмують їх розвиток, відносять такі: 1) низька ефективність системи управління підприємствами, що обумовлена орієнтацією інноваційних виробничих процесів на короткострокові результати не на користь середньостроковим і довгостроковим, відсутністю інноваційної стратегії в діяльності підприємства; 2) низький рівень розробки та структуризації підходів до достовірної оцінки ефективності реалізації інноваційних стратегій розвитку підприємств; 3) низький ступінь дослідження кон'юнктури світового інноваційного ринку і поверхневий аналіз галузевих ринків при виборі конкурентоспроможних напрямків інноваційного розвитку підприємства; 4) обмеженість власних інвестиційних ресурсів, неефективність фінансового менеджменту та

управління витратами виробництва при реалізації інноваційних стратегій; 5) ризик отримання максимальної віддачі від конкурентоспроможних інновацій в умовах розвитку вітчизняних промислових технологій; 6) низька кваліфікація менеджерів і персоналу підприємства; 7) недосконалість законодавчої бази для розвитку інноваційної діяльності.

Зазначені проблеми гальмують інноваційний розвиток у процесі його формування і реалізації ефективних інноваційних стратегій, що негативно впливає на конкурентоспроможність вітчизняних підприємств, посилюючи невизначеність їх перспектив у майбутньому. В умовах постійних змін вимог споживачів до якості товарів і послуг, зростаючого різноманіття нової продукції з одночасним скороченням часу її виведення на ринок, посилення конкуренції виникають протиріччя між зростаючою потребою в інноваціях та існуючими організаційно-економічними відносинами, що в свою чергу вимагає розвитку стратегічного аспекту в системі управління підприємствами [6].

У сучасних умовах традиційні методи стратегічного менеджменту забезпечують розвиток підприємств завдяки інтеграції з інноваційною активністю. Поєднання стратегічного та інноваційного управління приводить до поліпшення позицій підприємств в конкурентній боротьбі на ринку за рахунок створення конкурентних переваг [7]. Стратегічне управління являє собою комплекс не тільки стратегічних управлінських рішень, що визначають

довгостроковий розвиток підприємства, а й конкретних дій, що забезпечують швидке реагування підприємств на зміну зовнішньої кон'юнктури, яке може привести до необхідності перегляду цілей і коригування загального напрямку розвитку. Сутність стратегічного менеджменту направлена на визна-

чення поточного стану підприємства, його позиції у коротко – та довгостроковій перспективі і способів досягнення бажаного результату [8, с. 195]. Сформовані уявлення про етапність та побудову підходів до стратегічного управління дають можливість виділити головні фази стратегічного управління інноваційним розвитком промислового підприємства (рис. 2).

чення поточного стану підприємства, його позиції у

Рис. 2. Організаційний механізм стратегічного управління інноваційним розвитком промислового підприємства (сформовано авторами на основі джерела [9])

Сьогодні до найважливіших стратегічних проблем відносяться рішення, що пов'язані з інноваційною діяльністю, що сприяє досягненню стратегічної мети підприємства та її цільових орієнтирів у галузі інновацій. При цьому творчий підхід персоналу, що забезпечують створення інновацій, і процеси відновлення є важливими стратегічними завданнями підприємства. Обов'язковою умовою реалізації управління інноваційною діяльністю підприємства є наявність вихідної інформації про стан об'єкта (інвестиційні ресурси, сферу підприємницької діяльності, в яку плануються вкладатися інвестиції тощо), яку в процесі управління буде трансформовано в певні управлінські рішення суб'єктів. Вирішальний вплив на управління інноваційною діяльністю становлять внутрішні й зовнішні фактори, які визначають послідовність вживання тих чи інших управлінських заходів та прийняття управлінських рішень

щодо проведення інноваційних процесів підприємства.

До основних зовнішніх факторів, які здійснюють непрямий вплив на підприємство, слід віднести глобалізаційні та інтеграційні процеси; механізми державного регулювання економічних взаємовідносин та інвестування; галузеві тенденції розвитку; ринкові механізми взаємодії. До факторів зовнішнього середовища, які безпосередньо впливають на підприємство, відносяться: споживачі, постачальники, конкуренти. Система управління інноваційною діяльністю має своєчасно реагувати на їхні прямі або непрямі впливи задля зменшення ризиків інноваційної діяльності або попередження інших можливих негативних явищ і загроз [6]. До основних внутрішніх факторів впливу на управління інноваційною діяльністю, які повністю визначаються діяльністю підприємства загалом, належать: рівень

кваліфікації персоналу, здатність керівництва й персоналу своєчасно реагувати на зміни у зовнішньому інвестиційному середовищі, фінансовий стан, рівень ділової активності та репутації підприємства, розвиненість системи збуту й маркетингу, процес організації виробництва, наявність необхідного ресурсного забезпечення, стан технічної бази і рівень технологічного розвитку підприємства. Статистичні дані [10] свідчать про низький рівень інвестиційної активності у інноваційній сфері. Відповідно до матеріалів таблиці, дослідження і розробки, а також

придбання машин та обладнання фінансувалися підприємствами в останні роки переважним чином власними силами. Це пояснюється вичікувальною позицією іноземних інвесторів та їх небажанням на даний момент ризикувати в ході владання коштів у вітчизняну економіку. Окрім того, очевидними є недостатній ступінь підтримки інновацій з боку держави та відсутність дієвих механізмів їх стимулювання.

Таблиця

Структура витрат на інновації, млн грн
(сформовано авторами на основі джерела [10])

Роки	Витрати на інновації	У тому числі за рахунок коштів			
		власних	державного бюджету	інвесторів-нерезидентів	інших джерел
2010	8045,5	4775,2	87,0	2411,4	771,9
2011	14333,9	7585,6	149,2	56,9	6542,2
2012	11480,6	7335,9	224,3	994,8	2925,6
2013	9562,6	6973,4	24,7	1253,2	1311,3
2014	7695,9	6540,3	344,1	138,7	672,8
2015	13813,7	13427,0	55,1	58,6	273,0
2016	23229,5	22036,0	179,0	23,4	991,1
2017	9117,5	7704,1	227,3	107,8	1078,3
2018	12180,1	10742,0	639,1	107,0	692,0
Роки	Витрати на інновації	У тому числі за напрямками			
		дослідження і розробки	придбання інших зовнішніх знань	придбання машин, обладнання та програмного забезпечення	інші витрати
2010	8045,5	996,4	141,6	5051,7	1855,8
2011	14333,9	1079,9	324,7	10489,1	2440,2
2012	11480,6	1196,3	47,0	8051,8	2185,5
2013	9562,6	1638,5	87,0	5546,3	2290,9
2014	7695,9	1754,6	47,2	5115,3	778,8
2015	13813,7	2039,5	84,9	11141,3	548,0
2016	23229,5	2457,8	64,2	19829,0	878,4
2017	9117,5	2169,8	21,8	5898,8	1027,1
2018	12180,1	3208,8	46,1	8291,3	633,9

Низька інвестиційна активність іноземних інвесторів підтверджується рівнем індексу інвестиційної привабливості держави, що має посереднє значення [11]. На думку фахівців, така ситуація обумовлена не лише кризовими політико-економічними аспектами розвитку країни, а й притаманною вітчизняним реаліям проблемою захисту як прав інтелектуальної власності, так і майна інвесторів через недосконалість законодавчої бази. Дані бар'єри спричинили істотне зниження обсягу прямих іноземних інвестицій.

Окрім того, не можна не відзначити спрямованість прямих іноземних інвестицій, що розподілились станом на 2018 р. таким чином [10]: фінансова та страхова сфери (42,3%), торгівля, а також ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів (20,9%), операції з нерухомим майном (14,1%), промисловість (10,5%), інформація та телекомунікації (4,2%), професійна, наукова та технічна діяльність (3,2%).

Важливими умовами забезпечення гнучкості й адаптивності розвитку інноваційної діяльності є оцінка результатів стратегії і контроль, що дозволяють своєчасно приймати рішення про необхідність коригування попередніх етапів за допомогою механізму зворотного зв'язку. Оцінюються як економічні аспекти – підвищення рівня прибутку; захоплення нових сегментів; зростання експортного потенціалу товару; зростання продуктивності праці, зниження собівартості тощо, так і технічні – поява нової техніки, технології, винаходів; ресурсні – вивільнення ресурсів підприємства; соціальні – повне задоволення людських потреб, зростання рівня якості продукції та іміджу підприємства у покупців; зростання творчої активності працівників, задоволеності працею тощо [5].

Процес стратегічного управління інноваціями є циклічним, оскільки в реальності формування і відбір інноваційної стратегії може відбуватися на етапі

стратегічного аналізу середовища, на заключному етапі оцінки її результативності може знадобитися додатковий аналіз зовнішнього оточення. Однак з часом стратегія може змінюватися, тому необхідний

моніторинг та щорічне коригування стратегічних рішень і планів інноваційного розвитку [9]. На рис. 3 представлено процес інноваційного проектування на підприємстві.

Рис. 3. Процес інноваційного проектування на промисловому підприємстві
(сформовано авторами на основі джерела [11])

Скоординоване та послідовне проходження визначених етапів стратегічного управління інноваціями дасть змогу забезпечити досягнення довгострокових стратегічних результатів безпосередньо через інноваційний процес, висвітлюючи як концептуально-підприємницькі, так і організаційні аспекти перспективного розвитку промислового підприємства.

Висновки. Запропонований механізм стратегічного управління інноваційним розвитком промислового підприємства дозволяє комплексно управляти всіма складовими компонентами інноваційної діяльності з метою підвищення її ефективності та реалізації перспективних напрямів іннова-

ційної політики підприємства, сприяє підвищенню його конкурентоспроможності з урахуванням змін у зовнішньому і внутрішньому середовищі діяльності підприємства. Таким чином, особливістю стратегічного управління інноваціями є перспективне орієнтування інноваційної діяльності на потреби споживачів, гнучке реагування і безперервне оновлення параметрів моделі ведення діяльності, виходячи з вимог конкуренції, в напрямку досягнення стійких переваг шляхом розвитку творчості та інтелектуального потенціалу підприємства, що зумовлює зростання його значення в системі управління сучасним підприємством в умовах інноваційного розвитку.

Література

1. Кунах Ю. В. Стратегическое управление предприятием на основе бюджетных моделей: дис. ... канд. экон. наук: 08.00.05. Ставрополь, 2008. 22 с.
2. Schendel D. E., Hatter K. J. Business Policy or Strategic Management: A Broader View for an Emerging Discipline. *Academy of Management Proceeding*. 2017. November. P. 4. DOI: <https://doi.org/10.5465/ambpp.1972.4981324>.
3. Steiner G. A., Miner J. B., Gray E. R. Management Policy and Strategy: Text, Readings and Cases. – 2-nd ed. New York: McMillan, 1982. 577 p.
4. Щукін Д. В. Методологічні аспекти стратегічного управління діяльністю промислового підприємства. *Економіка та держава*. 2019. №3. С. 144-148. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2019.3.144>.
5. Лавриненко С. О., Зелінська А. М. Стратегічне управління інноваційними процесами: особливості та необхідність. *Економіка та управління підприємствами*. 2019. №37. С. 99-102.
6. Лавриненко С. О., Зелінська А. М. Стратегічне управління інноваційними процесами: особливості та необхідність. *Економіка та управління підприємствами*. 2019. №37. С. 99-102. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>.
7. Кашуба Я. М. Вибір методів та підходів стратегічного управління розвитком підприємництва. *Економіка та держава*. 2011. № 9. С. 16–20.
8. Мізюк Б. М. Основи стратегічного управління : підручник. Львів : Магнолія, 2009. 544 с.
9. Денисенко М. П. Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід : монографія. Суми, 2008. С. 452-467.
10. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

11. Штепенко К. П., Забуряєва О. Ю. Аналіз прямих іноземних інвестицій в економіку України та передумови необхідності їх залучення. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7040>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.5.34>.
12. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз: навч. посіб. Київ: Алерта, 2006. 404 с.
13. Падерін І. Д., Горящєнко Ю. Г. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. № 1 (63). С. 103–107. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-1\(63\)-103-107](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-1(63)-103-107).

References

1. Kunakh, Yu. V. (2008). Strategicheskoye upravleniye predpriyatiyem na osnove byudzhetykh modeley [Strategic enterprise management on the basis of budgetary models]. *Candidate's thesis*. Stavropol' [in Russian].
2. Schendel, D. E., Hatter K. J. (2017). Business Policy or Strategic Management: A Broader View for an Emerging Discipline. *Academy of Management Proceeding*, November. P. 4. DOI: <https://doi.org/10.5465/ambpp.1972.4981324>.
3. Steiner, G. A., Miner, J. B., Gray, E. R. (1982). *Management Policy and Strategy: Text, Readings and Cases*. 2-nd ed. New York, McMillan. 577 p.
4. Shchukin, D. V. (2019). Metodolohichni aspekty stratehichnoho upravlinnia diialnistiu promyslovoho pidpriemstva [Methodological aspects of strategic management of industrial enterprise]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and state*, 3, pp. 144-148. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2019.3.144> [in Ukrainian].
5. Lavrynenko, S. O., Zelinska, A. M. (2019). Stratehichne upravlinnia innovatsiinymy protsesamy: osoblyvosti ta neobkhdnist [Strategic management of innovation processes: features and necessity]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy – Economics and business management*, 37, pp. 99-102 [in Ukrainian].
6. Lavrynenko, S. O., Zelinska, A. M. (2019). Stratehichne upravlinnia innovatsiinymy protsesamy: osoblyvosti ta neobkhdnist [Strategic management of innovation processes: features and necessity]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy – Economics and business management*, 37, pp. 99-102. Retrieved from <http://www.economy.nauka.com.ua> [in Ukrainian].
7. Kashuba, Ya. M. (2011). Vybir metodiv ta pidkhodiv stratehichnoho upravlinnia rozvytkom pidpriemnytstva [Choice of methods and approaches of strategic management of business development]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and state*, 9, pp. 16–20 [in Ukrainian].
8. Miziuk, B. M. (2009). *Osnovy stratehichnoho upravlinnia* [Fundamentals of strategic management]. Lviv, Mahnoliia [in Ukrainian].
9. Denysenko, M. P. (2008). Investytsiino-innovatsiina diialnist: teoriia, praktyka, dosvid [Investment and innovation activity: theory, practice, experience]. (pp. 152-467). Sumy [in Ukrainian].
10. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. (n.d.). [ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua/). Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].
11. Shtepenko, K. P., Zaburaieva, O. Yu. (2019). Analiz priamykh inozemnykh investytsii v ekonomiku Ukrainy ta peredumovy neobkhdnosti yikh zaluchennia [Analysis of foreign direct investment in the economy of Ukraine and the prerequisites for the need to attract them]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*, 5. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7040>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.5.34> [in Ukrainian].
12. Hordiienko, P. L. (2006). *Stratehichniy analiz* [Strategic analysis]. Kyiv, Alerta [in Ukrainian].
13. Paderin, I. D., Horiashchenko, Yu. H. (2021). Stratehichni priorytety innovatsiinoho rozvytku pidpriemnytstva [Strategic Priorities for Innovative Development of Entrepreneurship]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu – Economic Herald of the Donbas*, 1 (63), pp. 103–107. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-1\(63\)-103-107](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-1(63)-103-107) [in Ukrainian].

Корж М. В., Белікова О. Ю., Фоміченко І. П., Баркова С. О. Особливості стратегічного управління інноваційним розвитком промислових підприємств

У статті розглянуто основні аспекти стратегічного управління розвитком промислових підприємств. Розроблено модель стратегічного управління промисловим підприємством. Доведено, що поєднання інтеграції стратегічного та інноваційного управління приводить до поліпшення позицій підприємств в конкурентній боротьбі на ринку за рахунок створення конкурентних переваг. Досліджено особливості формування стратегічного управління інноваційним розвитком на промисловому підприємстві, головною з яких є перспективне орієнтування інноваційної діяльності на запити споживачів, гнучке реагування і безперервне оновлення параметрів моделі ведення діяльності, виходячи з вимог конкуренції, в напрямку досягнення стійких переваг шляхом розвитку творчості та інтелектуального потенціалу підприємства, що зумовлює зростання його значення в системі управління сучасним підприємством в умовах інноваційного розвитку. Визначено, що основними перевагами стратегічного мислення в аспекті керівництва та менеджменту підприємства є: можливість підпорядкування всієї діяльності ключовому аспекту стратегії; можливість більш чіткого реагування на зміни внутрішнього середовища та навколишнього оточення власниками та керівництвом підприємства; можливість здійснювати менеджерами підприємства оцінку альтернативних варіантів капітальних вкладень і розвитку персоналу, що надає можливість передислокації ресурсів у стратегічні зони і стратегічні проекти розвитку підприємства та інші. Окреслено етапи стратегічного управління інноваціями, що дозволять забезпечити досягнення бажаних результатів за рахунок реалізації інноваційних впроваджень в майбутньому періоді.

Ключові слова: стратегічне управління, промисловість, стратегія, інновації, інноваційний процес, продукція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги.

Korzh M., Belikova E., Fomichenko I., Barkova S. Features of Strategic Management of Innovative Development of Industrial Enterprises

The article considers the main aspects of strategic management of industrial development. A model of strategic management of an industrial enterprise has been developed. It is proved that the combination of integration of strategic and innovation management leads to the improvement of enterprises' competitive position in the market by creating competitive advantages. Peculiarities of formation of strategic management of innovative development at the industrial enterprise are investigated, the main of which is perspective orientation of innovative activity on inquiries of consumers, flexible reaction and continuous updating of parameters of business model, proceeding from competition requirements, towards achievement of steady advantages by development of creativity and intellectual potential of the enterprise, which causes the growth of its importance in the management system of a modern enterprise in terms of

innovative development. It is determined that the main advantages of strategic thinking in terms of leadership and management of the enterprise are: the ability to subordinate all activities to a key aspect of strategy; the ability to more clearly respond to changes in the internal environment and the environment by the owners and management of the enterprise; the ability of enterprise managers to assess alternatives for capital investment and staff development, which provides opportunities for redeployment of resources to strategic areas and strategic projects for enterprise development and others. The stages of strategic innovation management are outlined, which will ensure the achievement of the desired results through the implementation of innovative implementations in the future.

Keywords: strategic management, industry, strategy, innovations, innovation process, products, competitiveness, competitive advantages.

Корж М. В., Белікова Е. Ю., Фоміченко І. П., Баркова С. А. Особенности стратегического управления инновационным развитием промышленных предприятий

В статье рассмотрены основные аспекты стратегического управления развитием промышленных предприятий. Разработана модель стратегического управления промышленным предприятием. Доказано, что сочетание интеграции стратегического и инновационного управления приводит к улучшению позиций предприятий в конкурентной борьбе на рынке за счет создания конкурентных преимуществ. Исследованы особенности формирования стратегического управления инновационным развитием на промышленном предприятии, главной из которых является перспективное ориентирование инновационной деятельности на запросы потребителей, гибкое реагирование и непрерывное обновление параметров модели ведения деятельности, исходя из требований конкуренции, в направлении достижения устойчивых преимуществ путем развития творчества и интеллектуального потенциала предприятия, которое предопределяет рост его значения в системе управления современным предприятием в условиях инновационного развития. Определено, что основными преимуществами стратегического мышления в аспекте руководства и менеджмента предприятия являются: возможность подчинения всей деятельности ключевому аспекту стратегии; возможность более четкого реагирования на изменения внутренней среды и окружающей обстановки владельцами и руководством предприятия; возможность осуществлять менеджерами предприятия оценку альтернативных вариантов капитальных вложений и развития персонала, что предоставляет возможности передислокации ресурсов в стратегические зоны и стратегические проекты развития предприятия и прочее. Очерчены этапы стратегического управления инновациями, которые позволят обеспечить достижение желаемых результатов за счет реализации инновационных внедрений в будущем периоде.

Ключевые слова: стратегическое управление, промышленность, стратегия, инновации, инновационный процесс, продукция, конкурентоспособность, конкурентные преимущества.

Стаття надійшла до редакції 06.09.2021

Прийнято до друку 24.09.2021